

Klasa 8

4.05.2020

Temat: Unia brzeska i Kościół greckokatolicki

<https://www.youtube.com/watch?v=iuFaOr7cNZ4> całość lekcji

Zawarcie Unii brzeskiej

Od samego początku w Kościele istniał podział na część zachodnią i wschodnią, który był skutkiem sytuacji politycznej w Cesarstwie Rzymskim. Rok 1054, czyli rok tzw. schizmy wschodniej uznano za symboliczny moment podziału na Kościół rzymskokatolicki (zachodni) i Kościół prawosławny (wschodni). Od XIII wieku podejmowano próby przywrócenia jedności, wiedząc, że Kościoły te nie różnią się co do istotnych prawd wiary. Pod koniec XVI wieku w Brześciu Litewskim (terytorium dzisiejszej Białorusi) po raz kolejny zebrali się przedstawiciele Kościoła katolickiego i prawosławnego w celu zawarcia unii. Ze strony katolickiej jej zwolennikami byli, m.in. Bernard Maciejowski i Piotr Skarga, a ze strony prawosławnej Cyryl Terlecki i Hipacy Pocij. Po długich i burzliwych obradach, w październiku 1596 roku, unia została zawarta. Jednak nie wszyscy prawosławni ją zaakceptowali. Z tego powodu powstał Kościół unicki, nazywany dzisiaj Kościołem rzymskokatolickim obrządku bizantyjsko-ukraińskiego lub Kościołem greckokatolickim. Członkowie tego Kościoła uznali zwierzchnictwo papieża i katolickie prawdy wiary, ale zachowali liturgię i zwyczaje prawosławne (bizantyjsko-słowiańskie).

„Prześladowania Kościoła unickiego” prześladowanie unitów.

Ze względu na to, że wielu przedstawicieli prawosławia nie zaakceptowało unii, rozpoczęły się krwawe prześladowania unitów. Pierwszym męczennikiem był arcybiskup połocki, późniejszy święty, Jozafat Kuncewicz. W okrutny sposób zamordowany został także św. Andrzej Boboła. Pomimo licznych przeciwności do XIX wieku Kościół unicki znacznie się rozwinął. Zaborcy rosyjscy byli jednak przeciwni unii i w 1839 roku na tzw. Soborze Połockim anulowano postanowienia unii. Tych, którzy nie chcieli zaakceptować tej decyzji, prześladowano i mordowano. Do ofiar tamtego okresu należą, m.in. męczennicy z Pratulina. Odtąd działała w podziemiu. Odrodzenie unii w Polsce zaczęło się w latach 20. XX wieku, na Ukrainie i Białorusi pod koniec XX w. Niestety władze Związku Radzieckiego w 1946 roku aresztowały wielu biskupów i w czasie tzw. Soboru Lwowskiego unia została ponownie rozwiązana. Obecnie najwięcej unitów zrzesza Ukraiński Kościół Greckokatolicki.

wykonanie zadania 1 w „Kartach pracy”:

Zadanie 1. Na podstawie tekstu z podręcznika wypełnij luki.

Unia brzeska pomiędzy Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym została zawarta w **1596 r.** Propagatorami unii ze strony prawosławnej byli **Cyryl Terlecki i Hipacy Pocij**, a ze strony katolickiej – **Bernard Maciejowski i Piotr Skarga**. Pierwszym męczennikiem greckokatolickim był **Jozafat Kuncewicz**.

Zadanie 2. Wypisz różnice pomiędzy obrządkami (częściami) Kościoła rzymskokatolickiego.

38.7. Zadanie 2 z Karty Pracy

Zadanie 2. Wypisz różnice pomiędzy obrządkami (częściami) Kościoła rzymskokatolickiego.

	Obrządek łaciński	Obrządek bizantyjsko-ukraiński
Udzielanie Sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego	Chrzest w dzieciństwie. Komunia i bierzmowanie w późniejszym wieku.	Wszystkie trzy Sakramenty są udzielane razem już w dzieciństwie.
Sposób przyjmowania Komunii Świętej	Najczęściej pod jedną Postacią (chleb praśny)	Pod dwiema Postaciami (chleb kwaszony).
Celibat duchowieństwa	Całe duchowieństwo, oprócz diakonów stałych, obowiązuje celibat	Diakonami i księżmi mogą zostać żonaci mężczyźni. Biskupami – tylko celibatariusze.
Liturgia	Liczne nabożeństwa często śpiewane z użyciem organów	Liturgia jest rozbudowana, z licznymi litaniami, tekstami okolicznościowymi, Psalmami; nabożeństwa są zazwyczaj śpiewane, ale nie używa się instrumentów.
Znak krzyża	Wykonywany całą dłonią	Wykonywany trzema połączonymi palcami, od prawej strony do lewej

<https://www.youtube.com/watch?v=z9uQ6mJ45Pk> kościół w Zarwanicy

<https://www.youtube.com/watch?v=PNKsvYa7qAY&feature=youtu.be> Kostomłoty opis liturgii grecko katolickiej

Notatka : W Kościele katolickim istnieje wiele obrządków, które różnią się pomiędzy sobą przede wszystkim zwyczajami, liturgią i niektórymi przepisami prawa kościelnego. Wszystkie one wyznają tę samą wiarę i uznają zwierzchnictwo papieża. Obrządek bizantyjsko-ukraiński nazywany Kościołem grekokatolickim powstał w 1596 r. w wyniku unii Kościoła rzymskokatolickiego i części prawosławia.